

DOI: [https://doi.org/10.18524/2410-2601.2023.2\(40\).307196](https://doi.org/10.18524/2410-2601.2023.2(40).307196)

УДК 004.896+004.5

Анастасія Тормахова

ORCID ID: 0000-0001-7178-850X

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОСТОРУ

В статті наголошується увага на процесі цифровізації, який притаманний для сучасної культури. Висвітлюються актуальні цифрові проекти, які виникли упродовж останніх років в Україні.

Ключові слова: цифровізація, культура, технології, Україна, IT сфера, смарт.

Сучасний світ може бути в повній мірі охарактеризований як такий, де цифрова культура посідає значне місце в житті людини. Процес дигіталізації різних сфер людського життя притаманний для провідних європейських країн. Доволі цікавим є досвід розробки цифрового всесвіту, який відбувається в Україні. Активне впровадження різноманітних ресурсів, які допомагають організувати роботу інституцій, спростити бюрократичні елементи, що насичують економічну, політичну, освітню системи, роблять українську дигітальну сферу особливо привабливою для наукових розвідок. Дослідження сфери IT є також можливістю розкрити не лише ті реальні процеси, які впроваджуються у вітчизняному просторі, але й продемонструвати перспективи їх подальшого розвитку.

Свої міркування щодо розвитку цифрового світу здійснювали такі мислителі, як Ф. Фукуяма [Fukuyama 1989], А. Кірбі [Kirby 2006, 2009], К. П. Брей-Кроуфорд [Bray-Crawford 1999], Н. Карр [Carr 2009], Е. Шмідт та Дж. Коен [Schmidt & Cohen 2013]. Питання функціонування технологій в умовах сьогодення висвітлено в монографії Г. Муратової [Муратова 2019] та попередніх публікаціях авторки статті [Тормахова 2013, 2023, Tormakhova 2023].

Метою статті є дослідження специфіки розвитку українського дигітального простору, що імplementований у культуру сьогодення.

Сучасна культура є системою, що функціонує зовсім інакше, порівняно з попередньою епохою, коли цифрові технології ще не набули такого розвитку, як зараз. Так, наприклад Ф. Фукуяма (1989) відзначав, що у інформаційну еру вкрай сильно змінюється економіка та її ключові чинники. Зокрема, на відміну від індустріальної ери, коли цінувалась робота, що призводить до виробництва товарів, відтепер на перший план виходить інформація. Замість формування матеріальних благ та традиційного господарювання, цінуються послуги. Їх вектор, пов'язаний зі скороченням витрат. Відтепер набагато вигідніше прорахувати зручні та швидкі маршрути, аніж будувати нову дорогу, а послуги незначної групи фахівців цінуються більше, ніж виробництво матеріальних товарів. Цей той процес, який може бути позначений терміном «смарт», що пов'язаний з максимально ефективним та зручним існуванням, задля якого залучаються логічні та раціональні чинники щодо керування інформацією. Ці риси в повній мірі можуть бути віднесені до сфери IT, яка є однією з найбільш

високо оплачуваних в сучасній культурі, а її основою є не певні матеріальні блага, а інформація, яка використовується в різних галузях сьогодення.

Алан Кірбі [Kirby 2006, 2009] в своїх роботах характеризував сучасність як етап дігімодернізму, який прийшов на зміну постмодернізму. Ключовим моментом його концепції є сфера інформаційних технологій, і все, що пов'язано з мережею Інтернет. Збереження даних, комунікація, робота, освіта, медицина, політика, економіка, мистецтво, розваги та ігри – всі ці сфери людського життя пов'язані з «світовим павутинням» та їх подальше існування без нього стає практично неможливим. Вторгнення Інтернету та новітніх цифрових технологій у людське життя докорінно змінюють і свідомість, і діяльність людства. «Дігімодернізм визначає, що реальністю є все те, що відбувається, це інтеракція з текстами. Відбувається глобалізація ринкової економіки, яка піднімається до рівня одноосібного регулятора всієї соціальної діяльності» [Тормахова 2013: 185].

Ті характеристики, які Алан Кірбі перераховував у роботі, створеній у 2006 році, виявили ознаки константності. І дійсно, з кожним роком цифровізація охоплює все більшу частину сфер. Водночас цифровізація може розглядатися не лише як інструмент та механізм просування послуг, товарів та інформації.

Водночас наявна проблема в тому, що цифрові технології доступні не всім громадянам, а лише деяким. Зокрема, подібна ситуація притаманна для країн, що розвиваються. І, згідно даним, складається своєрідне замкнуте коло, де розвиток інформаційних технологій стимулює формування економіки, сприяє поширенню демократичних процесів тощо. Але у тих країнах, громадяни яких не мають можливостей долучатись до дігитального світу, відбувається ще більше замкнення системи. Це впливає на зростання відмежованості від актуальних новацій, що поширені у інших країнах світу. Все більш очевидним постає твердження про те, що технології самі по собі є лише інструментом. А найбільш важливим є оперування інформацією, її використання, яке й реалізується через смарт-проекткування. «Технологія – це лише інструмент, і лише настільки корисний, наскільки корисною є інформація, яку він несе. Тому ми повинні постійно пам'ятати про потребу в [різноманітному та релевантному] контенті. Ми не можемо настільки захопитися магією того, як ми розміщуємо інформацію в кіберпросторі, щоб забути про те, що те, що ми туди вкладаємо, насправді справляє вплив. Носій – це не повідомлення» [Brau-Crawford 1999: 166]. Подібне трактування інформації Брей-Кроуфорд є таким, що наразі може піддаватися критиці, адже упродовж останніх років формується низка феноменів, які пов'язані з цифровим світом, в якому сам дігитальний (інформаційний) об'єкт набуває цінності. Так, наприклад до подібних новітніх феноменів належать криптовалюта (біткоїн) чи NFT. Цифрові об'єкти NFT – і малюнки, і відео мають унікальний ідентифікатор на блокчейні. «NFT – це запис у реєстрі блокчейну, який представляє реальний об'єкт. По суті, це цифровий сертифікат, що підтверджує право власності на певний актив. На відміну від криптовалюти, в NFT кожен токен унікальний – його не можна замінити

іншим. Така практика дає можливість перевірити їхню справжність та авторство» [Tormakhova 2023: 382]. Незалежно від того, що саме впроваджується за допомогою технологій, Е. Шмідт і Дж. Коен [Schmidt & Cohen 2013] вказують, що інформаційно-технологічна революція продовжує розвиватися і зміни не лише відбулись, але і будуть продовжуватися на індивідуальному, громадському та державному рівнях. Технології цифрового світу змінюють наше повсякденне життя, розуміння себе та суспільства, оскільки технологія прогресує та наша віртуальна ідентичність стає дедалі більш реальною. Тож їх імплементація у сучасну культуру не лише не зникне, але й буде набувати всезагального характеру. Ряд дослідників вказує на те, що цифровий світ та програмування можуть бути розглянуті як метод контролю.

Зокрема Н. Карр вкрай негативно оцінює роль цифрових технологій, які попри свій децентралізований характер сприяють встановлення контролю через використання програмного коду: «Відмінність від фізичного світу полягає у тому, що все важче стає виявити акт контролю і тих, хто його здійснює. ... Хоча Мережа дає людям нові засоби для пошуку інформації та висловлювання своїх думок, вона також забезпечує бюрократів новим потужним інструментом для цензури, виявлення дисидентів і поширення пропаганди» [Карр 2009: 174–175]. Отже, процеси, що відбуваються у цифровому всесвіті, мають суперечливий характер. З одного боку, управління інформацією, її поширення, розповсюдження, використання постають частиною процесу технологічного розвитку. Вони визначають характер функціонування багатьох систем. Але цифровізація відбувається не в однаковій мірі у різних країнах, адже вона залежить від загального економічного рівня громадян, їх долучення до технологічних новацій та спроможності використовувати їх у повсякденному житті. Зворотню частиною цього процесу є встановлення тих чи інших форм контролю над життям громадян, на що вказує ряд авторів. Адже цифровізація відбувається у напрямку поширення не лише свобод та можливостей, а й різноманітних обмежень, що виникають після формування всесвітньої павутини.

Україна є державою, в якій цифрова культура є доволі розвиненою і доступ до мережі Інтернет та ІТ має значна частина населення. Особливості реалізації програми дигіталізації суспільства доцільно простежити на прикладі застосунків, що були впроваджені в українському суспільстві. Упродовж останніх років склалась загальна тенденція, що кількість проектів, які потребують цифрової підтримки, постійно зростає. Ряд з них було засновано у часи, коли онлайн комунікація стосувалась лише певних аспектів життя соціуму – створення сайтів різних театральних інституцій, навчальних закладів, банківських установ, інтернет-магазинів, туристичних агенцій чи застосунків мобільних операторів. Поступово їх кількість стала зростати, що було ініційовано рядом причин, серед яких потреба у впровадженні форм онлайн комунікації, яка актуалізувалась у всьому світі у період від початку 2020 року по наш час. Ця необхідність виникла у зв'язку

з пандемією Covid-19. В українському суспільстві початок фази активної цифровізації супроводжувався не лише зовнішніми, а й внутрішніми процесами. В останній чверті 2019 року було створено Міністерство цифрової трансформації України (1 вересня 2019 року). Міністром став Михайло Федоров, який будучи вкрай молодою, енергійною та амбітною людиною, доволі сильно відрізнявся від очільників подібних відомств (міністерств), які стояли при владі раніше. Він вирішив змінити бюрократичні аспекти сучасної української системи, спростивши процедуру отримання довідок, витягів з реєстрів.

Під його керівництвом було реалізовано ряд цифрових застосунків, які надали чимало можливостей для отримання різного типу послуг, не відвідуючи різні інституції, або мінімізуючи цей процес. Це в повній мірі може бути представлено як реалізація програми по створенню смарт-соціуму. Впровадження програмних додатків дозволило збільшити кількість робочих місць в сфері ІТ, що стало приводом для залучення галузевих професіоналів. Зокрема, у 2020 році запустили програму Дія, яка має багато можливостей. Насамперед, цей мобільний застосунок та більш розширена версія для ПК, дозволила об'єднати документи у смартфоні, які належать до базових. Це ті, що ідентифікують персону, її право власності на нерухомість, засвідчують родинні зв'язки між батьками та дітьми. Найпопулярнішими наразі є цифрові документи – паспорт, карта платника податків, посвідчення водія, свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, паспорт для виїзду за кордон, свідоцтво про народження дитини. Україна стала першою країною у світі, де цифровий паспорт діє, як паперовий чи пластиковий екземпляр. Згідно даним, що містяться на офіційному порталі Дія, українці використовують у додатку 4,7 млн ID-карток, 12,2 млн закордонних паспортів і 6,6 млн водійських посвідчень. Особливістю даного цифрового застосунку є те, що в ньому не лише містяться права та свідоцтво про реєстрацію авто (техпаспорт), а й наявна можливість оплатити штраф або надати право користуватись транспортним засобом знайомим чи родичам.

Звісно, що подібна дигіталізація має не лише позитивні наслідки, адже її можна розглянути також і як елемент контролю органами влади громадянина. «Об'єднання ПК в мережеву корпоративну систему дали адміністрації можливість ще жорсткіше, ніж будь коли досі, структурувати, контролювати і направляти роботу співробітників. Збільшення потужності ІТ-підрозділів дало компаніям змогу обмежити доступ до програмного забезпечення і масивів даних. Локальні мережі ліквідували персональність комп'ютерів» [Муратова 2019: 131]. Можливість зберігати масив інформації про людину може становити ряд проблем, адже може сприйматись і як інструмент стеження. Варто згадати, що під час пандемії Covid-19 в додатку Дія містилась інформація про вакцинування людини, а також він дозволяв засвідчувати дотримання карантинних заходів у разі інфікування. Тобто контроль здійснювався через встановлення відповідного застосунку, що надавав можливість фіксувати місцезнаходження персони.

За свідченням розробників, застосунок не виступав інструментом

контролю, а скоріше лише зберігав інформацію. Кажучи про доступ до інформації, яка міститься у застосунку, то необхідно згадати про методи входу у нього, який може здійснюватися через використання цифрового підпису, ідентифікацію через платіжні карти та відбиток пальця. Збір подібних даних також є і позитивним, і негативним чинником. Подібна опція дозволяє максимально уникнути проблем із можливим доступом до них сторонніх. Водночас, у випадку хакерських атак величезний масив інформації виявляється під загрозою.

Окрім вміщення персональної документації в додатку Дія, користувач отримує можливість замовляти різноманітні витяги (про несудимість, місце проживання, місце проживання дитини) та довідки, побачити відкриті судові справи чи виконавчі впровадження. Також надається можливість оформити допомогу по безробіттю або прийняти участь у опитуванні, яке стосується певної соціокультурної лакуни. Однією з популярних послуг порталу Дія є реєстрація бізнесу, відкриття ФОП, яка здійснюється не виходячи з дому.

Міністерство цифрової трансформації України, яке працює у напрямку спрощення документообігу, надання послуг та довідок, створення можливостей для оплати різноманітних послуг створило умови для розвитку цієї галузі. Наприклад, Дія.City – це спеціальний податково-економічний простір для індустрії технологій. Це найкраща в Європі система оподаткування, гнучкі форми співпраці між компаніями та спеціалістами, ефективні інструменти залучення інвестицій.

Після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну в додатку Дія додався ряд опцій, які пов'язані із військовими діями та допомагають відслідкувати ворога, зафіксувати руйнування житла чи отримати допомогу вимушено переміщеним особам. Настільки великий обсяг специфікацій потребує розвитку можливостей інтегрування різні системи та інформацію, яка знаходиться та керується різними відомствами. Включення нових можливостей потребує істотних оновлень програмного застосунку.

Успішність застосунку Дія сприяла тому, що в різних країнах Європи ним зацікавилися та вирішили розробити аналогічний цифровий додаток, який так само інтегруватиме базову персональну документацію. Зокрема у Естонії в 2023 році було впроваджено застосунок mRiik. Під час співпраці з естонськими колегами команда Дії поділилася кодом застосунку та підходами до UX/UI дизайну. З лютого mRiik був доступний для тестувальників, а повноцінний запуск планували запустити у середині року. За словами Віце-прем'єр-міністра, міністра цифрової трансформації України Михайла Федорова, даний застосунок також хотіли впровадити у себе кілька європейських країн, країни Азії та Африки.

Формування різноманітних програм та їх розробка вимагали співпраці різних спеціалістів. Так, наприклад інший цифровий проєкт Helsi Me має вужчу спрямованість, а його призначенням є інтегрування різних аспектів, що стосуються сфери медицини. За допомогою додатку пацієнт спроможний

не лише дізнатись про медичні заклади, які розташовані у найбільших містах України (Київ, Дніпро, Суми, Запоріжжя, Полтава, Рівне, Харків, Чернівці, Львів, Одеса, Біла Церква, Кам'янське), але й про лікарів, які працюють в них. Завдяки цій системі спрощується процес звернення до лікаря, адже можна ознайомитись із поточним графіком, здійснити запис у конкретний проміжок часу, переглядати свою електронну медичну картку, в якій зберігається інформація про щеплення, медичні документи, рецепти, результати аналізів і діагностики чи знайти ліки в найближчій аптеці за рецептом лікаря. Особливо актуальною опцією стало впровадження запису на щеплення під час пандемії Covid-19.

Низка застосунків була сформована після початку повномасштабного вторгнення, що не лише засвідчило розвиток сфери ІТ навіть за умови війни, а також спроможність забезпечувати нагальні потреби громадян України. Таку функцію виконують такі застосунки, як «Тривога», «єППО», Telegram-канал «єВорог». Призначення першого полягає у інформуванні громадян щодо загрози ракетних ударів чи ворожих БПЛА у певній області України та місті Києві. У додатку єППО українці можуть повідомити про ті загрози (ракету, літак, гелікоптер, вибух, безпілотники, коптери чи навіть НЛО), які вони бачать на власні очі у місці свого перебування.

Серед розробників простежується намагання впроваджувати цифрові застосунки, які допомагають вирішувати низку нагальних потреб, що дозволяє залучати найбільшу кількість користувачів та конкурувати з-поміж інших, які хоча є дієвими, проте не настільки поліфункціональними. Прикладом такого додатку, що має не загальнонаціональну потенційну користувачську аудиторію, а більш вузьку, яка пов'язана з регіональними особливостями є «Київ Цифровий». Цей мобільний застосунок був запущений для клієнтів в 2021 році і з тих пір розробники значно розширили його функціонал. В ньому міститься транспортна карта, на якій фіксуються баланс та витрати щодо проїзду в громадському транспорті, є можливість купувати QR-квитки, оплачувати паркування, здійснювати запис до ЦНАП. Після початку повномасштабного вторгнення у додатку з'явилися нові функції, які дозволили охопити ті нагальні потреби, що виникли у мешканців Києва. Зокрема, у додатку міститься інформація щодо укриттів, представлена у вигляді мапи. Київ Цифровий повідомляє містян про ракетну небезпеку, яка стосується мешканців. Після обстрілів, які здійснювались по об'єктам енергетичної інфраструктури взимку 2022–2023 років, що спричинило відключення електроенергії, і як наслідок, зникнення опалення та світла в оселях, було додано мапу пунктів обігріву. Розробниками було продумано також опцію щодо оплати комунальних послуг з додатка, за умови внесення інформації про житло.

Не менш важливими функціями, що актуалізувались упродовж останніх років, стало впровадження цифрової демократії, яка полягає у створенні петицій, а також проведенні опитувань, які стосуватимуться поточних проблем, що виникають у містян. Частина з них тісно пов'язана з питаннями інфраструктури міста та можуть стосуватися вкрай різних

аспектів, починаючи від пропозицій встановити монумент великому князю київському Володимирі Мономаху, впровадити почесну відзнаку Київського міського голови «Палаюче серце» для нагородження волонтерів, повернути певний маршрутний транспортний засіб на лінію чи змінити тривалість комендантської години або руху громадського транспорту. Шляхом опитувань, які впроваджуються в додатку Київ Цифровий, вирішуються питання включення городян у процеси, що стосуються декомунізації.

Заходи, які пов'язані із декомунізацією та деколонізацією, розпочались в Україні після 2014 року, проте більш активно вони стали впроваджуватися вже з 2022 року. Вони стосувались зміни назв вулиць, проспектів, площ, парків; вирішення питання функціонування культурної спадщини, яка була створена за часів радянського союзу. Саме внаслідок активності громадян, яка реалізовувалась шляхом цифрової демократії, до якої долучаються здебільшого найбільш продуктивна та молода частина населення, було перейменовано вулиці на честь Героїв російсько-української війни, здійснено демонтаж гербу радянського союзу з монумента Батьківщини матері, скульптора В. Бородая. «Вона може бути розглянута як візуальний зразок радянської ідеології, і водночас вона є одним із пам'ятних символів, за якими здійснюється ідентифікація Києва... Адже вона стала не менш яскравою ознакою міста, ніж Києво-Печерська лавра» [Тормахова 2023: 60]. На монументальній скульптурі, що стала одним з символів міста Київ, було встановлено на щіті тризуб влітку 2023 року. Це мало змінити семантичне значення мистецького твору, усунувши найбільш очевидні ознаки радянського ідеологічного підґрунтя. А тризуб мав виступати не лише символом української нації, а й бути джерелом формування самосвідомості українців, культурної пам'яті та ідентичності тощо. Обговорення шляхів перетворення даного монумента широко обговорювалось експертами в сфері культурної політики, проте остаточне рішення не було б прийняте без врахування думок містян, яке визначалось у додатку Київ Цифровий та на інших інформаційних порталах.

Розвиток цифрового всесвіту в Україні стосувався такої важливої сфери, як освіта. Зокрема під час періоду онлайн-навчання було розроблено платформу для освітнього процесу школярів – ВШО (Всеукраїнська школа онлайн). Задля забезпечення учнів базовими знаннями з усіх предметів було створено та знято відео уроків для учнів 5–11 класів, які супроводжувались тестовими завданнями та короткими конспектами. До їх створення було залучено провідних вчителів, які були спроможні донести інформацію у цікавій, оригінальній та лаконічній формі. Відео уроків було розміщено на платформі ВШО, на каналі YouTube, а також вони транслювались по телебаченню, аби задовольнити потреби учнів, що не мають доступу до мережі Інтернет в силу різних причин.

Окрім цього українськими спеціалістами в сфері ІТ було сформовано не лише портали для отримання навчальної інформації, а й також застосунки, де здійснюється ознайомлення з результатами оцінювання учнів

вчителями під час уроків, проведення контрольних робіт та виконання домашніх завдань. Наприклад, в такому форматі було організовано додаток Єдина Школа, в якому батьки та учні можуть побачити поточні та підсумкові оцінки, сформувати таблиць, дізнатись про домашнє завдання та аудиторії, де проходять заняття. Аби додаток був простим для використання – його тестували, після чого підключили до нього більшість навчальних закладів рівня шкільної освіти. Якщо ж казати про заклади вищої освіти, то онлайн-комунікація організувалась з більшою мірою варіативністю, визначаючись положеннями, які приймались керівництвом, спираючись на платформи Moodle, Google Classroom та інші.

Висновки. Отже, сучасна культура функціонує таким чином, що цифровий простір є невід'ємною частиною життя людей. В ньому протікає чимало процесів, що забезпечують комунікацію, спрощують отримання інформації, набуття тих чи інших послуг. Ця імплементація цифрового всесвіту відбувається таким чином, що поступово все більше сфер виявляються залежними від ІТ. Це обумовлює розвиток не лише програмного забезпечення та устаткування, а й фахівців, які здійснюють розробку застосунків, їх тестування, корегування тощо. Цей процес може бути свідченням переходу до нового смарт-суспільства, в якому базове значення будуть відігравати навички розумного та доцільного керування інформацією, що міститься у цифрових додатках.

В Україні було успішно впроваджено різні проекти, які допомагали отримувати найважливішу інформацію щодо персональної документації (Дія). В цьому застосунку, а також у додатку Київ Цифровий було впроваджено можливості для реалізації електронної демократії, отримання візуалізованих даних щодо наявності штрафів, місць для паркування, сертифікатів вакцинації від коронавірусної інфекції та т. п. Реалізовані цифрові проекти дозволили впровадити онлайн-комунікацію щодо освітніх процесів, а також спростити процес потрапляння до лікаря. Після початку повномасштабного вторгнення російських військ в Україну завдяки фахівцям ІТ було розроблено, протестовано та введено в експлуатацію такі додатки, які дозволили підвищити рівень безпеки громадян, шляхом інформування про ракетні обстріли чи інші загрози (Тривога), збирати дані про ворожі літальні апарати чи війська (єППО) та ін.

Сфера ІТ забезпечує функціонування більшості галузей, які стосуються культури, економіки, політики, системи охорони здоров'я, освіти. Мобільність та гнучкість системи, що спрямована на забезпечення роботи різних форм, компаній, інституцій та корпорацій, є тими показниками, які дозволяють реалізувати функціонування фактично у будь-яких обставинах.

Список використаної літератури

- Муратова, І. А. (2019) *Технологія: універсалізація та уніфікація соціального буття*. Монографія, Київ, Міленіум, 352 с.
- Тормахова, А. М. (2013) *Концепція дігмодернізму Алана Кірбі., у: Гуманітарні студії: Зб. наук. праць, вип. 20, Київ, ВПЦ «Київський*

- університет», 2013, сс.181–187.
- Тормахова, А. М. (2023) *Ідентичність міста як соціокультурний феномен, у: Українські культурологічні студії, № 12 (2), сс. 59–62.*
- Bray-Crawford, Kekula P, (1999) *The Ho'Okele netwarriors in the liquid continent*, in: Harcourt, Wendy (ed.), *Women@Internet: Creating new cultures in cyberspace*. SID in association with Zed Books and UNESCO, p.166.
- Fukuyama, F. (1989) *The End of History?*, in: *The National Interest*, 16, pp. 3–18.
- Karr, N. (2009) *The Big Switch: Rewiring the World, from Edison to Google*. W. Norton & Company, 287 p.
- Kirby, A. (2006) *The Death of Postmodernism and Beyond. Philosophy*, in: *Now. A magazine of ideas*. I. 58. Now / Dec 2006. URL: http://philosophynow.org/issues/58/The_Death_of_Postmodernism_And_Beyond.
- Kirby, A. (2009) *Digimodernism: How New Technologies Dismantle the Postmodern and Reconfigure Our Culture*. New York, London, Continuum, p. 2.
- Schmidt, E. & Cohen, J. (2013) *The New Digital Age: Reshaping the Future of People, Nations and Business*. Knopf, 336 p.
- Tormakhova, A. (2023) *NFT as an art and a modern cultural practice*, in: «*The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2023*», *International Scientific Conference (2023; Kyiv). International Scientific Conference «The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2023» [Abstracts]* / Ed. board: A. Konverskyi [and other], Kyiv, Publishing center «Kyiv University», pp. 381–383.

Anastasiia Tormakhova

DIGITALISATION OF THE MODERN UKRAINIAN SPACE

The modern world can be fully characterised as one where digital culture occupies a significant place in human life. The process of digitalisation of various spheres of human life is inherent in leading European countries. The experience of developing the digital universe in Ukraine is quite interesting. The active implementation of various resources that help organise the work of institutions and simplify the bureaucratic elements that saturate the economic, political, and educational systems make the Ukrainian digital sphere particularly attractive for scientific research.

In particular, in contrast to the industrial era, when work leading to the production of goods was valued, information is now in the foreground. Instead of the formation of material goods and traditional business, services are valued. Their vector is associated with cost reduction. This is the process that can be described as "smart", which is associated with the most efficient and convenient existence, for which logical and rational factors are involved in information management. These features can be fully attributed to the IT sphere, which is based not on certain material goods, but on information used in various industries today. This process may be an indication of the transition to a new smart society,

in which the skills of intelligent and appropriate management of information contained in digital applications will be of fundamental importance. The IT sector ensures the functioning of most industries related to culture, economy, politics, healthcare, and education. The mobility and flexibility of the system, which is aimed at supporting the work of various firms, companies, institutions and corporations, are the indicators that allow it to function in virtually any circumstances.

Keywords: digitalisation, culture, technology, Ukraine, IT sector, smart.

References

- Muratova, I. A. (2019). *Tekhnolohiia: universalizatsiia ta unifikatsiia sotsialnoho buttia* [Technology: universalisation and unification of social life]. Monohrafiia, Kyiv, Milenium, 352 p.
- Tormakhova, A. M. (2013) *Kontseptsiiia dihimodernizmu Alana Kirbi* [Alan Kirby's concept of digimodernism], in: Humanitarni studii: Zb. nauk. Prats, Vypusk 20. Kyiv, VPTs «Kyivskiy universytet», pp.181–187.
- Tormakhova, A. M. (2023) *Identychnist mista yak sotsiokulturny fenomen* [City Identity as a Socio-Cultural Phenomenon], in: Ukrainski kulturolohichni studii, № 12 (2), pp. 59–62.
- Bray-Crawford, Kekula P, (1999) *The Ho'Okele netwarriors in the liquid continent*, in: Harcourt, Wendy (ed.), *Women@Internet: Creating new cultures in cyberspace*. SID in association with Zed Books and UNESCO, p.166.
- Fukuyama, F. (1989) *The End of History?*, in: *The National Interest*, 16, pp. 3–18.
- Karr, N. (2009) *The Big Switch: Rewiring the World, from Edison to Google*. W. Norton & Company, 287 p.
- Kirby, A. (2006) *The Death of Postmodernism and Beyond. Philosophy*, in: *Now. A magazine of ideas*. I. 58. Now / Dec 2006. URL: http://philosophynow.org/issues/58/The_Death_of_Postmodernism_And_Beyond.
- Kirby, A. (2009) *Digimodernism: How New Technologies Dismantle the Postmodern and Reconfigure Our Culture*. New York, London, Continuum, p. 2.
- Schmidt, E. & Cohen, J. (2013) *The New Digital Age: Reshaping the Future of People, Nations and Business*. Knopf, 336 p.
- Tormakhova, A. (2023) *NFT as an art and a modern cultural practice*, in: «*The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2023*», *International Scientific Conference (2023; Kyiv)*. *International Scientific Conference «The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2023» [Abstracts] / Ed. board: A. Konverskyi [and other]*, Kyiv, Publishing center «Kyiv University», pp. 381–383.

Стаття надійшла до редакції 21.08.2023

Стаття прийнята 21.09.2023